

Cevriye Artuk: "Roma İmparatoru Hadrianus'un sikkeleri". Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi, V (1949), s. 88-94, 1 lev.

Mükerrem Usman: "İkonium sikkeleri". Anıt, Sayı 5 (1949), s. 3-6; 6 (1949), s. 3-6,23.

Geçen yıl içinde biri *Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi*'nin yeni sayısında öbürü Konya'da neşredilmeğe başlanan *Anıt* dergisinde nümismatik hakkında iki yazı çıktı. *Dergi*'deki «Roma İmparatoru Hadrianus'un sikkeleri» Cevriye Artuk, *Anıt*'taki «İkonium sikkeleri» Mükerrem Usnan imzasını taşımaktadır. Altı sayfa olan birinci yazının bir buçuk sayfasını el kitaplarında veya Müze kataloglarının giriş kısımlarında bulunabilecek Hadrianus'un biyografisi dolduruyor. Sonra Hadrianus sikkelerinin gruplar halinde gösterilebileceği bildirilmekte, fakat bunlar gruplar halinde tetkik edilmeyip hiç bir izahat verilmeden tarih sırasıyla misaller gösterilmektedir. Yazının sonuna, İstanbul Müzesi koleksiyonundaki Hadrianus ve İmparatoriçe Plotina ve Sabina'nın sikkelerinin adedi, maden cinslerine göre ayrılarak eklenmiş olmasının sebebi anlaşılmıyor. Yazı, mevzu hakkında yeni hiç bir şey ihtiva etmediği gibi bu mevzuada yazılmış eserlerin de hülâsası değildir. Hadrianus sikkeleri ile ilgili meselelere, bunları basan darphanelere, üslûplarına ve tiplerine hiç temas edilmemiştir. İhtinalı yazı sahibi, yazının başlığına rağmen Hadrianus sikkelerinin sadece bir kronolojisini yapmak istemiştir. Lâkin esefle söylemek lâzım ki bunda da muvaffak olamamıştır. Yazar Roma imparatorluk sikkeleri ile meşgul olan herkesin el altında bulundurması elzem olan British Museum katalogunda incelenen kronoloji problemlerine dahi yabancıdır. Bilinen problemler hakkında bize yeni bir görüşü açıklamayan, ortaya yeni bir problem atmayan, bilmediğimiz malzemeyi tanımayan bu yazı acaba niçin kaleme alınmıştır? Eğer Hadrianus sikkelerinin bir hülâsasını vermek tasarlanmışsa, bu yazıyı okumakla Hadrianus sikkeleri hakkında bir fikir edinemiyoruz. Oysaki ilim dergilerinde inceleme mahsûlü olmayan derlemelere yer verilmemesi gerekir.

Anıt'taki yazı British Museum katalogunun *Lycaonia, Isauria and Cilicia* cildinden alınmış, yalnız sikke listesine Berlin ve Paris koleksiyonlarından bazı parçalar ilâve edilmiştir. Neşredilmiş ve neşredilmemiş bütün koleksiyonlardaki malzeme toplanmadığı için bu yazı İkonium sikkelerinin ne bir katalogu, ne de bu sikkeleri aydınlatan veya bunlar hakkında yeni bilgi veren bir yazıdır. Ancak eksik bir şekilde ele alınan bir Müze katalogunun başka koleksiyonlardan yapılan bir kaç ilâve ile, yeniden ve Türkçe olarak ortaya konmasıdır. Bu itibarla hiç bir ilmi kıymet taşımamaktadır; çünkü bu ilim kolu ile meşgul olanlar burada ele alınan malzemeyi esasen tanıdıklarından bunları aslından okuyacaklardır. Eğer yazı geniş halk kütlesine hitap etmek üzere yazılmışsa, bunda da gayeye ulaşılmamıştır. Zira nümismatik hakkında bilgisi olmayanların bu yazıdan İkonium sikkeleri hakkında tatmin edici bilgi edinmeleri mümkün değildir; öğrenmek isteyecekleri hususların hiç biri izah edilmemiştir. Şunu da söy-

leyelim ki şehrin ismi ne Lâtince imlâya göre «Iconium», ne de Grekçe imlâya göre «Ikonion» yazılmıştır.

Bu yazıyı neşreden *Anıt* mahallî, bir arkeoloji, folklor ve tarih dergisidir. Şubat 1949'dan beri aylık olarak çıkmaktadır. Tarihin gidişine göre küçülüp büyümüş alau Konya ilinin Hititlerden Osmanlılara kadar her devrini tanıtmak ve bunlar hakkındaki vesikaları toplamak ve neşretmek gayesini gütmektedir. Bu, güzel ve çok faydalı olabilecek bir teşebbüstür ve başka illerimizde de duyulan bir ihtiyacın karşılığıdır. Anadolu'da gezmiş hangi arkeolog ve tarihçi halkın kendi çevresi ve kendi şehrinin tarihî ve eski eserlerine gösterdiği büyük alâkayı görmemiştir! *Anıt* okuyucularının beklediği, ilme yaramayan, aynı zamanda vakit geçirmek için de okumağa elverişli olmayan kuru tarifler değil, ilmî yazıların yanında, bilgi veren faydalı makalelerdir.

AŞKIDİL AKARCA
